

**UCHWAŁA NR XXVIII/195/20
RADY MIEJSKIEJ STRONIA ŚLĄSKIEGO**

z dnia 30 listopada 2020 r.

**w sprawie określenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.), art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.) oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.), **Rada Miejska Stronia Śląskiego uchwala, co następuje:**

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok, stanowiący załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Stronia Śląskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2021 roku.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Ryszard Wiktor

I. WPROWADZENIE.

Spośród wszystkich zagrożeń społecznych, które odgrywają ważną rolę w kształtowaniu się polityki rozwiązywania problemów społecznych, uzależnienie od alkoholu i substancji psychoaktywnych, zajmują miejsce szczególne. Zarówno problem uzależnienia od alkoholu, jaki i problem uzależniania od substancji psychoaktywnych, nie dotyczy tylko i wyłącznie osoby będącej w nałogu, ale również dotyka najbliższą rodzinę, sąsiadów, współpracowników. Rodzina osoby uzależnionej żyje najczęściej w dużym stresie, który wynika z trudnych do przewidzenia reakcji osoby uzależnionej.

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, nakłada na Gminę obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu ich spożycia, przeciwdziałanie powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, oddziaływania na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielania pomocy ich rodzinom.

Ustawa z dnia z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, również wymienia katalog zadań, za których realizację odpowiedzialna jest Gmina. Dotyczą one, szeroko rozumianej pomocy osobom uzależnionym i zagrożonym uzależnieniem, a także ich rodzinom.

Przy opracowywaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 dla Gminy Stronie Śląskie uwzględniono również wskazówki wynikające z Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Niniejszy program stanowi rozwinięcie i kontynuację działań z zakresu profilaktyki uzależnienia od alkoholu i profilaktyki narkomanii, prowadzonych w latach poprzednich.

II. DIAGNOZA LOKALNYCH ZAGROŻEŃ SPOŁECZNYCH

W celu usprawnienia planowania i prowadzenia działań mających na celu profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz profilaktykę przeciwdziałania narkomanii, Gmina Stronie Śląskie opracowała „**Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych**” w **Gminie Stronie Śląskie**.

Badaniem objęci zostali dorośli mieszkańcy Gminy, uczniowie klas 4-8 ze szkoły podstawowej oraz uczniowie technikum, jak również pracownicy punktów sprzedaży napojów alkoholowych usytuowanych na terenie Gminy.

Kwestionariusz ankiety dla dorosłych obejmował następujące zagadnienia:

- ocena skali problemów społecznych w gminie,
- problem uzależnienia od alkoholu i narkotyków,
- przemoc w rodzinie.

Kwestionariusz ankiety dla uczniów obu typów szkół obejmował zagadnienia związane z:

- poczuciem bezpieczeństwa i skalą przemocy szkolnej,
- jakością spędzania czasu w gronie rodzinnym,
- spożywaniem alkoholu przez osoby niepełnoletnie,
- problemem narkotykowym wśród młodzieży.

Z przeprowadzonej diagnozy wynika, że:

- problem uzależnienia od alkoholu w Gminie jest główną przyczyną przemocy domowej,

- deklarowane spożycie alkoholu jest umiarkowanie częste,
- co drugi mieszkaniec Gminy rozpoczął spożycie alkoholu przed 18 rokiem życia; przy czym przeciętnie pierwszy kontakt z alkoholem następuje w wieku 15 lat,
- w opinii ankietowanych grup na terenie Gminy są miejsca, w których niepełnoletnie osoby mogą zakupić alkohol,
- co trzeci dorosły mieszkaniec Gminy zna kogoś zażywającego narkotyki,
- zaleca się prowadzenie szeroko zakrojonej działalności profilaktycznej i wsparcie dla społeczności lokalnej,
- zaleca się prowadzenie kompleksowej działalności profilaktycznej wśród młodzieży, angażując wszystkie ważne podmioty lokalne (ośrodek pomocy społecznej, szkoły, służbę zdrowia, policję, kościół, dom kultury, świetlice wiejskie, organizacje sportowe, itp.),
- należy przeprowadzać działania kontrolne i szkoleniowe: szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych, kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych, poszerzanie kompetencji przedstawicieli instytucji pomocowych, organizowanie spotkań ze specjalistami terapii uzależnień,
- należy okresowo monitorować skalę problemu przemocy domowej, problemu alkoholowego, narkotykowego, przemocy szkolnej oraz cyberprzemocy, aby adekwatnie dostosować bieżącą działalność wszystkich zaangażowanych instytucji.

III. ZADANIA I CELE GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2021 ROK

1. Zadaniem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok jest prowadzenie szeroko rozumianych działań profilaktycznych, ograniczanie problemów wynikających z nadużywania alkoholu, uzależnienia od alkoholu i narkotyków, jak również przeciwdziałanie marginalizacji społecznej, wykluczeniu społecznemu oraz wspomaganie reintegracji społecznej i zawodowej. Na podstawie art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. oraz art. 10 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. określono priorytetowe kierunki działań gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problematyki uzależnień.

2. Celem głównym Programu jest ograniczenie negatywnych skutków zdrowotnych i społecznych związanych ze spożyciem alkoholu i narkotyków przez mieszkańców Gminy Stronie Śląskie w 2021 r., który realizowany jest poprzez działania w następujących obszarach:

Profilaktyka i prewencja:

a) Cele szczegółowe:

- przeciwdziałanie wczesnej inicjacji alkoholowej i narkotykowej wśród młodzieży,
- rozpowszechnianie wiedzy na temat szkodliwości narkotyków, nadmiernego spożycia alkoholu, choroby alkoholowej, skutkach społecznych i zdrowotnych oraz o możliwości uzyskania pomocy,
- wspieranie działań przyczyniających się do przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców,
- zapobieganie nietrzeźwości w miejscach publicznych oraz respektowanie przez sprzedawców napojów alkoholowych postanowień ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

- kreowanie alternatywnych form spędzania czasu, a także promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia.

b) Zadania zmierzające do osiągnięcia celów szczegółowych:

- finansowanie i dofinansowywanie obozów/kolonii/półkolonii oraz innych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych alkoholizmem,
- finansowanie szkoleń, konferencji w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą dla nauczycieli i pedagogów oraz wszystkich grup zawodowych, które z racji wykonywanych obowiązków służbowych podejmują działania na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- finansowanie i wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu, skierowanych do dzieci i młodzieży, polegających na organizowaniu imprez i zajęć o charakterze kulturalnym, turystycznym – krajoznawczym, rekreacyjnym i sportowym między innymi: organizacja Dnia Dziecka, imprez choinkowych, turniejów piłki nożnej, konkursów profilaktycznych, imprez sportowych itp.,
- realizacja lokalnych imprez, konkursów profilaktycznych promujących zdrowy styl życia bez używek w szczególności organizacja turniejów piłki nożnej itp.,
- realizacja programów edukacyjnych i interwencyjnych, mających na celu zmniejszenie liczby nietrzeźwych użytkowników dróg,
- finansowanie i wspieranie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontroli interwencyjnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia,
- kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia ze szczególnym naciskiem na przestrzeganie zakazu reklamy i promocji oraz zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom do lat 18, osobom nietrzeźwym a także pod zastaw lub na kredyt,
- wspieranie działań prewencyjnych prowadzonych przez funkcjonariuszy Policji w sytuacjach spożywania alkoholu w miejscach publicznych poprzez dofinansowanie dodatkowych patroli pełnionych w czasie ponadnormatywnym,
- tworzenie możliwości dodatkowych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych alkoholizmem i dysfunkcjami społecznymi poprzez zakup sprzętu sportowego i wyposażenia terenów rekreacyjnych, hal sportowych, boisk i placów zabaw, finansowanie i dofinansowanie rozwoju infrastruktury przeznaczonej do uprawiania sportu i rekreacji,
- utrzymanie, remont, doposażenie w niezbędny sprzęt bazy lokalowej, w której odbywa się realizacja zadań wynikających z gminnego programu,
- zakup materiałów: dydaktycznych, edukacyjnych, promocyjnych, profilaktycznych, literatury i prasy fachowej, filmów szkoleniowych,
- prowadzenie edukacji publicznej poprzez rozpowszechnienie ulotek, broszur, współpracę z mediami,

- udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjno - społecznych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Działania terapeutyczne, rehabilitacja i ograniczenie negatywnego wpływu alkoholu i narkotyków na zdrowie:

a) Cele szczegółowe:

- zwiększenie dostępności oraz poprawa jakości pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, współuzależnionych i ich dzieci,
- zwiększenie skuteczności motywowania do podjęcia i kontynuacji leczenia odwykowego,
- przeciwdziałanie przemocy domowej poprzez wsparcie ofiar przemocy i zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego a także podniesienie wiedzy w zakresie radzenia sobie z tym zjawiskiem.

b) Zadania zmierzające do osiągnięcia celów szczegółowych:

- zakup świadczeń zdrowotnych w zakresie psychoterapii, psychoedukacji oraz rehabilitacji leczniczej osób uzależnionych i współuzależnionych w specjalistycznych placówkach opieki zdrowotnej,
- finansowanie telefonu zaufania dla osób uzależnionych, pijących szkodliwie alkohol i współuzależnionych, doznających przemocy oraz sprawców przemocy,
- zakup literatury fachowej oraz niezbędnego sprzętu do doposażenia pomieszczeń, których prowadzona jest terapia,
- finansowanie modernizacji i remontów mających na celu poprawę warunków w bazie lokalowej, w której prowadzona jest terapia i zajęcia dla uzależnionych od alkoholu i narkotyków,
- rozpowszechnianie materiałów informacyjnych o chorobie alkoholowej i narkotykach (ulotki, artykuły w prasie lokalnej),
- działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: rozpatrywanie wniosków o leczenie przeciwalkoholowe, kierowanie na badanie przez lekarzy biegłych sądowych osób, które nie zgadzają się dobrowolnie poddać leczeniu, finansowanie opinii sporządzanych przez lekarzy biegłych sądowych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, opiniowanie wniosków na sprzedaż napojów alkoholowych,
- współpraca z Poradnią Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia w zakresie podejmowania i kontynuacji leczenia przez osoby współuzależnione,
- finansowanie działalności Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego,
- wspomaganie grup wsparcia dla osób uzależnionych, współuzależnionych, ofiar przemocy,
- prowadzenie świetlic środowiskowych, świadczących pomoc dzieciom i młodzieży z rodzin z problemami uzależnień i przemocy w rodzinie, w tym finansowanie bieżącej działalności, remontów i adaptacji bazy lokalowej, wynagrodzeń zatrudnionych pracowników, doposażenie w artykuły papiernicze, pomoce i sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć,

- rozwijanie współpracy służb i instytucji zajmujących się problemami rodzin, w których występuje problem przemocy i uzależnienia (Policja, Straż Miejska, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Urząd Miejski, pracownicy służby zdrowia, itp.) poprzez organizowanie i finansowanie szkoleń i konferencji dotyczących rozwiązywania problemów alkoholowych i problemu przemocy,
- wspomaganie działalności organizacji młodzieżowych i sportowych, promujących zdrowy styl życia i abstynencję w szczególności,
- wspomaganie świetlic wiejskich, realizujących zadania związane z profilaktyką alkoholową poprzez dofinansowanie np. festynów rodzinnych, Dnia Dziecka, zawodów sportowych itp.,
- współpraca realizatorów Programu z zespołem interdyscyplinarnym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ewaluacja oraz monitoring działań w zakresie realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok:

a) Zadania zmierzające do osiągnięcia celów szczegółowych:

- wymiana informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę antyalkoholową na terenie gminy,
- gromadzenie i analiza danych na temat problemu alkoholowego w gminie oraz porównywanie ich z danymi krajowymi,
- prowadzenie działań mających na celu ocenę rodzaju i stopnia zagrożenia uzależnieniem od alkoholu a także monitorujących skuteczność realizowanych programów profilaktycznych i terapeutycznych,
- przeprowadzenie raz do roku diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych.

IV. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2021 ROK

Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok jest Urząd Miejski w Stroniu Śląskim.

V. ŹRÓDŁO FINANSOWANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2021 ROK

Środki na realizację Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszonych przez prowadzące tę sprzedaż podmioty gospodarcze. Wysokość środków określa uchwała budżetowa na rok 2021.

VI. ZASADY WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W STRONIU ŚLĄSKIM

Ustala się wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Wynagrodzenie brutto za jedno posiedzenie Komisji nie może przekraczać 15% wynagrodzenia minimalnego obowiązującego w 2021 roku. Płatne są nie więcej niż dwa posiedzenia w miesiącu. Wynagrodzenie wypłaca się w oparciu o listę obecności.

VII. SPODZIEWANE EFEKTY REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2021 ROK

1. Uświadomienie zdrowotnych i społecznych skutków nadużywania alkoholu i środków psychoaktywnych.
2. Wzrost liczby młodych osób zaangażowanych w propagowanie szeroko pojętej trzeźwości.
3. Wzrost inicjatyw społeczności lokalnej podejmowanych na rzecz zapobiegania alkoholizmowi i narkomanii, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży.
4. Realizacja zadań programu w przypadku pojawienia się nowych potrzeb, może być poddana modyfikacji.

Uzasadnienie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021, stanowią podstawę do praktycznej realizacji zadań ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.).

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, zadania wskazane ww. ustawach, należą do zadań własnych Gminy.

Program jest kontynuacją zadań realizowanych w Gminie Stronie Śląskie z lat poprzednich. Określa on lokalne propozycje działań w zakresie zadań własnych, obejmujących profilaktykę oraz minimalizację szkód społecznych, wynikających z nadużywania alkoholu oraz substancji psychoaktywnych. Program jest adresowany do całej społeczności mieszkańców Gminy Stronie Śląskie, ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych od alkoholu lub substancji psychoaktywnych, osób współuzależnionych, osób z grup ryzyka, do dzieci i młodzieży, a także osób zajmujących się problemami alkoholowymi zawodowo.

Na realizację zadań są przeznaczone środki uzyskiwane z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które określa plan finansowy opracowany na dany rok. Zgodnie z art. 18² ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane będą jedynie na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i nie mogą być przeznaczone na inne cele.

Gminny Program na rok 2021 został opracowany zgodnie z ww. obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy. W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 dla Gminy Stronie Śląskie, jest zasadne.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Ryszard Wiktor